

STD - XII LANGUAGE- SANSKRIT - MARCH - 2023

ANSWER KEY

ALLOTTED MARKS : 90

Maximum marks to be awarded: 89

PART- I

- I. Choose the correct answer. (one mark each): 14 x 1 = 14
1. a. अहर्निशम्	2. b. अब्धिम्	3. c. रावणः	4. c. क्रोधः
5. a. मैथिलसुता	6. c. सिंहगुप्तः	7. b. पञ्च	8. a. चतुराः
9. b. ऐक्यभावार्थम्	10. b. मुनीनाम्	11. a. स्वार्थाः	12. b. पञ्च
13. c. जनान्	14. b. दूषितम्		

PART - II

SECTION - I

Answer any three of the following: 3 x 2 = 6

(Correct Sloka or summary in English or Tamil to be given 2 marks each)

15. तव पुत्रः समस्तशास्त्रवल्लभः इति महात्मनां वाक्यं श्रुत्वा माता सन्तुष्टा भवति॥ (lesson 1 sloka 3)
16. इष्टैः सह भोजनं कर्तव्यम् ॥ (lesson 9 sloka - 2)
17. आभाति वेला लवणाम्बुराशेः धारानिबद्धेव कलङ्करेखा। (lesson - 3 sloka - 2)
18. हंसीव कृष्णते कीर्तिः स्वर्गङ्गाम् अवगाहते। ॥ (lesson 13 - sloka - 1)

SECTION - 2

ANSWER ANY TWO OF THE FOLLOWING: 2 x 2 = 4

(Correct answer in Sanskrit or English or Tamil to be given 2 marks each)

19. समाजस्य ,राष्ट्रस्य च ऐक्यभाव निर्माणमेव विवेकानन्दस्य संगल्पमासीत् ॥
20. विज्ञाने शिल्पशास्त्रं, वैद्यशास्त्रम्, खगोलशास्त्रम्, वैमानिकशास्त्रम् इत्यादि विविधाः शाखाः वर्तन्ते॥
21. प्रजापतेः देवाः, मनुष्याः, असुराः इति त्रयः पुत्रगणाः आसन्॥

SECTION - 3

व्याकरणविशेषाः। (Grammar) Answer any seven. 7 x 2 = 14

22. Meanings . : a. Pomegranate b. Shirt
23. Identify the form. : a. अव्ययम् b. लट् प्र. ए.
24. सन्धि (Combine) : a. प्रागेव b. योसधिपम्

25. सन्धि विच्छेदं कुरुत (Split) : a. येन + इष्टम् b. गृह + आश्रमी
 26. विपरीतपदानि (opposite) : a. अविवेकः b. शीतम्
 27. समानार्थकम् (Synonyms) : a. समयः b. पूजा
 28. रिक्तस्थानं पूरयत (fill I the blanks) : a. स्वपुत्रान् b. निर्दयाः
 29. समासः (Compound) : a. बागर्थः b. शरत्प्रसन्नम्
 30. योजयत (match the following) : a. आम् b. आम्

PART - III

SECTION - 1

Answer any two

2 x 4 = 8

(correct answer with shloka and explanation in Sanskrit or English or Tamil
 4 marks without shlokas 3 marks to be given)

31. सुशीलनिष्ठा धर्मसन्ततिं तनोति। दुःशीलनिष्ठा उत्कटं पापं चिनोति॥ (lesson 1, shloka - 5)
 32. वसूनीवाञ्छन्न----- दण्डेन स धर्मविप्लवम् ॥ (lesson- 7, shloka - 6)
 33. एषा प्रसन्नस्तिमितप्रवाहा----- कण्ठगतेव भूमेः ॥ (lesson- 3, shloka - 7)
 34. श्रुत्वा स्पृष्ट्वा----- जितेन्द्रियः॥ (lesson- 11, shloka - 6)

SECTION - 2

Answer any two

2 x 4 = 8

(Correct answer in English or Tamil explanation with Sanskrit quotations 4
 marks, without Sanskrit quotations 3marks given)

35. पर्वतकः राजानं दृष्ट्वा----- राजासन्तर्पितः आसीत्॥
 36. ऋग्वेदः वायुं ----- आयुरारोग्यं च तनोतुइति च भाषते॥॥॥
 37. साधुवचनात् कृपनस्य मनः परिवर्तितम्। तस्य जीवनलक्ष्यं " लोकहितं मम करणीयम्
 इति स्वजीवन लक्ष्यं मनसि संस्थाप्य, व्याधिग्रस्थानां जनानां स्वरक्तदानेन अरक्षत्। एवं कृत्वा
 कृपनः कृपालुः अभवत् ।
 38. गणदासः हरदत्तेन ----- तदेव सङ्गर्षः अभवत् ॥

SECTION - 3

शब्दरूपं लिखत। Decline the following.

3 x 4 = 12

39. अस्मत् - - अहम् - आवाम् - वयम् ॥ or
 तद् (नपुं) - तत् - ते - तानि ॥ or
 सरित् - सरित् - सरितो - सरितः॥

धातु रूपं लिखत। Conjugate any two.

40. सेव्- लोट् - सेवताम् - सेवेताम् - सेवन्ताम् ।
 41. भू - लोट् - भवतु - भवताम् - भवन्तु।
 42. पठ् - विधि - पठेत् - पठेताम् - पठेयुः ॥
 43. कर् - विधि - कुर्यात् - कुर्याताम् - कुर्युः ॥

PART - IV

सविस्तरं उत्तरं लिखत। Answers in detail.

3 x 6 = 18

44. (Shlokas with Sanskrit or English or Tamil explanation 5 1/2 marks.

Without shlokas 4 1/2 marks.)

a. Correct explanation of 3 shlokas from lesson - 11

- i). दमः - आपदाम् ----- उपशाम्यति॥
 ii). अस्तेयम् - अनादानम् ----- समासत॥
 iii). इन्द्रियनिग्रहः - श्रुत्वा ----- जितेन्द्रियः ॥

b. Correct explanation of any 3 shlokas from lesson - 5 रसपद्यानि ॥

45. Sanskrit quotations with English or Tamil explanation 5 1/2 marks.

Without Sanskrit quotations 4 1/2 marks)

- a. पुरा गान्धारदेशे ----- अस्मात् सर्वस्वं गृह्यताम् ----- आसनं, जलं,
 फलानि च आनीयताम् ----- दोषगुणाः भवन्ति॥
 b. प्रजापतेः ----- देवाः दाम्यत इति अर्थं अवगताः |----- असुराः दया इति अर्थः
 स्वीकृताः। --- अतः दमः, दानं, दया इत्येते त्रयः गुणाः अस्माभिः अवश्यं
 स्वीकरणीयाः॥

46. a. Translate the shlokas in English or Tamil

- i, अहिंसा- share the food with others and protect all living beings are
 held high by the wise among Dharma of hermits.
 ii, Hygiene- One should place the foot after checking the path through
 sights. Drink the water filtered by cloth ; Speak the words purified by
 truth; Act with clean mind. (OR)

b. Passage translation either in English or Tamil full marks to be given.

Ex : 7 - Once, Siddhartha went to a garden ----- this swan
 belongs to Siddhartha only.

Moral : Non - violence is the best Dharma.

47. अनुच्छेदः (Comprehension).

6 x 1 = 6

1. उज्जयिन्यां सुदर्शनो नामकश्चन लोकप्रसिद्धः आसीत्।
2. सः तावत् दृष्टान् सर्वान् अपि पीडयन्, विदुषः परिहसन्, दरिद्रानपि बाधमानः बभूव ।
3. पुत्रस्य दौष्ट्येन अपयशः भविष्यति इति पिता उक्तम् ।
4. पितुः उपदेशं श्रुत्वासः स्वीयं दौष्ट्यं अत्यजत्।
5. मूर्खाः सामोपायेन समीकरणीयाः ॥
6. नीतिः - मूर्खाः साम उपायेन समीकरणीयाः ॥

1. K.S. KANNAN PNASST
The Gopala Puram Boys' Hr. Sec School
Chennai 86.
K.S. Kannan 9884821539

2. S. MUTHUKUMARASWAMY
Sanskrit Teacher
Sri Athobila Math OHSS,
West Mambalam
Chennai - 32
99401-72757

Jambh